

بسم الله الرحمن الرحيم

نقشه مصطفی در ارتقاء سلامت: اسناد و بیانیه‌های تخصصی سازمان جهانی بهداشت

دکتر جهانگیر

دکتر نسترن کشاورز محمدی

متخصص ارتقاء سلامت و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

مehناز خلفه نیل

دانشجوی دکترای تخصصی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

مریم صظاهری

دانشجوی دکترای تخصصی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

سیمنا قاسمی

دانشجوی دکترای تخصصی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

ثریا شکوری

دانشجوی دکترای تخصصی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

علی معظمی گودرزی

دانشجوی دکترای تخصصی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، کمیته پژوهشی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

عنوان و نام پدیدآور: تقاطع عطف در ارتقاء سلامت: اسناد و بیانیه‌های تخصصی سازمان جهانی بهداشت / مترجمان [و گردآوردگان] نسترن کشاورز محمدی... [و دیگران].
 مشخصات نشر: تهران: ویستا، ۱۳۹۲.
 مشخصات ظاهری: ۲۴۰ ص.: مصور، جدول، نمودار.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۷۵۴-۳۷-۶. ۱۰۰۰۰۰ ریال
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 یادداشت: فارسی - انگلیسی.
 یادداشت: مترجمان نسترن کشاورز محمدی، مهناز خلیفه نیل ساز، مریم مظاهری، سیما قاسمی، ثریا شکوری، علی معظمی گودرزی.
 موضوع: سازمان بهداشت جهانی - گزارش‌ها
 موضوع: سلامت پروری
 شتاب: مریم مظاهری، نسترن، ۱۳۴۹ - مترجم، گردآورنده
 جامعه افزو: سازمان بهداشت جهانی
 شماره ثبت: World Health Organization
 رده بندی کنگ: RA۸/۱۲۶: ۱۳۹۰
 رده بندی دیوج: ۳۶۲/ ۶
 شماره کتابشناسی: ۱۳۹۰: ۱۳۹۰

نام کتاب:	تقاطع عطف در ارتقاء سلامت: اسناد و بیانیه‌های تخصصی سازمان جهانی بهداشت
مترجمان:	دکتر نسترن کشاورز محمدی، مهناز خلیفه نیل ساز، مریم مظاهری، سیما قاسمی، ثریا شکوری، علی معظمی گودرزی
ناشر:	ویستا
مدیر تولید:	آزاده هاشمی
نوبت چاپ:	چاپ اول، ۱۳۹۲
شمارگان:	۵۰۰ نسخه
لیتوگرافی، چاپ و صحافی:	سپهر نقش
بهاء:	۱۰۰۰۰۰ ریال

تهران، سهروردی شمالی، خیابان میرزایی زینالی، پلاک ۱۲۱، واحد ۶

تلفن: ۸۸۷۵۶۰۸۹

نمابر: ۸۸۷۵۳۴۴۹

«حق چاپ محفوظ است»

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۷۵۴-۳۷-۶

ISBN: 978-600-6754-37-6

فهرست مطالب

مقدمه

۱

فصل اول:

کنفرانس قیادت‌های بهداشتی اولیه سازمان جهانی بهداشت، ۱۹۷۸ (اعلامیه آلماتی) ۳

فصل دوم:

اولین کنفرانس بین‌المللی ارتقاء سلامت سازمان جهانی بهداشت، ۱۹۸۶ (منشور اوتاوا) ۹

فصل سوم:

دومین کنفرانس بین‌المللی ارتقاء سلامت سازمان جهانی بهداشت، ۱۹۸۸ (پیشنهادهای آدلاید) ۱۷

فصل چهارم:

سومین کنفرانس بین‌المللی ارتقاء سلامت سازمان جهانی بهداشت، ۱۹۹۰ (بیانیه ساندرزوال) ۲۷

فصل پنجم:

چهارمین کنفرانس بین‌المللی ارتقاء سلامت سازمان جهانی بهداشت، ۱۹۹۷ (اعلامیه جاکارتا) ۳۵

فصل ششم:

پنجمین کنفرانس بین‌المللی ارتقاء سلامت سازمان جهانی بهداشت، ۲۰۰۰ (بیانیه وزرائی مکزیک) ۴۳

فصل هفتم:

ششمین کنفرانس بین‌المللی ارتقاء سلامت سازمان جهانی بهداشت، ۲۰۰۵ (منشور بانکوک) ۸۹

فصل هشتم:

هفتمین کنفرانس بین‌المللی ارتقاء سلامت سازمان جهانی بهداشت، ۲۰۰۹ (فراخوان نایروبی) ۹۹

فصل نهم:

هشتمین کنفرانس بین‌المللی ارتقاء سلامت سازمان جهانی بهداشت، ۲۰۱۳ (اعلامیه هلسینکی) ۱۱۱

فصل دهم:

پنج‌ام و یکمین قطع مجله سازمان جهانی بهداشت درباره ارتقاء سلامت ۱۱۷

مقدمه

سابقه‌ی "ارتقاء سلامت" به‌عنوان یک علم و یا یک رویکرد به سلامت به بیش از سه دهه می‌رسد. برخی کنفرانس‌های آلماتا و اعلامیه‌های آلماتا را موج اول انقلاب ارتقاء سلامت در بهداشت عمومی نامیده‌اند، و موج دوم ارتقاء سلامت را برگزاری اولین کنفرانس ارتقاء سلامت توسط سازمان جهانی بهداشت در شهر اوتاوا در سال ۱۹۸۶ میلادی می‌دانند که منجر به انتشار منشور معروف اوتاوا و تولد رسمی رویکرد ارتقاء سلامت گردید. از آن زمان طبق برنامه‌ریزی سازمان جهانی بهداشت، برگزاری ادواری این نشست‌های تخصصی با دعوت از متخصصین از اقصای نقاط جهان جهت بررسی اقدامات انجام شده در زمینه‌ی اجرایی شدن مفاهیم، ارزش‌ها و راهبردهای ارتقاء سلامت در جهان، به سیاست‌ها و چارچوب‌های اقدام جهت آینده مورد اهتمام بوده است. قطعنامه‌های پایانی نشست‌های کنفرانس‌ها یا عناوینی چون منشور، اعلامیه، بیانیه، پیشنهادات، و یا فراخوان به‌عنوان بخش‌های پایانی این نشست‌ها طی یک فرایند علمی مشارکتی و مبتنی بر شواهد تهیه و منتشر گردیدند. کنفرانس‌ها یک سند بسیار قوی و به‌عبارتی یک نقطه عطف در جنبش ارتقاء سلامت محسوب می‌شوند که به‌عنوان چراغی فراروی تصمیم‌گیران، محققین و اساتید ارتقاء دهندگان سلامت در سطوح بین‌المللی، ملی و محلی در اختیار همه‌ی کشورهای جهان و نیز سازمان‌های بین‌المللی قرار دارند.

با توجه به اینکه ارتقاء سلامت در ایران دوران اولیه‌ی رشد و تکامل خود را می‌گذراند و رشته ارتقاء سلامت به تازگی در دانشگاه‌های علوم پزشکی تاسیس شده است، باز به متون تخصصی معتبر و اصیل در این زمینه بسیار مشهود است. لذا اولین دانشجویان مقطع دکترا، آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، اقدام به جمع‌آوری و ترجمه این اسناد پایه‌ای ارتقاء سلامت نمودند که به همراه چند سند دیگر، صورت کتابی در اختیار همگان قرار گرفته است. امید است تلاش و پشتکار این عزیزان بخشی از خلایق را روشن نماید و مفید واقع گردد.

با احترام

دکتر نسترن کشاورز محمدی

دکترای تخصصی ارتقاء سلامت

دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

زمستان ۱۳۹۲